

1 Într-o încăpere a Palatului Cardinal, luminată doar de un sfeșnic, nu departe de șemineu, la o masă acoperită cu hrisoave, se zărea o siluetă. Era îmbrăcată într-o sutană roșie, de cardinal, și din spate ai fi spus că este vorba despre Eminența Sa, ducele de Richelieu. Dar faptul că Franța era slăbită, că nobilii deveniseră îndrăzneți și răzvrătiți și că dușmanul încălca iar hotarele regatului dovedeau cu prisosință că bărbatul acela nu putea fi Richelieu. De fapt, nu era decât umbra acestuia, cardinalul Mazarin; un bărbat care își

auzea gândurile de parcă le-ar fi rostit cu voce tare. Și, în timp ce coridoarele palatului erau părăsite de curteni și păzite strașnic de gărzi, în vreme ce ici și colo se auzeau cartușe trase în vânt, semn că poporul era înarmat și că mai-marii țării aveau de ce să se teamă, Mazarin își spunea: „Venetic! Italian! Cu vorbele astea spuse la adresa mea mă provoacă și, dacă ar fi după ei, m-ar spânzura, deși nu le-am făcut niciun rău. Dar n-au decât să țipe după bunul lor plac. Nu-și dau seama, nerozii, că eu sunt cel care-i face să strige când «Trăiască Beaufort!», când «Trăiască Prințul!», când «Trăiască Parlamentul!»... Și, între timp, Beaufort e închis la Vincennes, unde îl va urma curând și Prințul, iar Parlamentul... Voi vedea, când va veni vremea, ce voi face și cu Parlamentul. Îl plâng acum pe Richelieu, pe care îl huleau când încă mai era în viață... Pe mine însă regina nu mă va alunga niciodată. Nu le trece prin cap nerozilor că, dacă voi fi nevoit să plec, voi pleca împreună cu aceasta...”

Avid de bani, Mazarin își cam sărăcise poporul care, sătul de foamete, începuse să se răzvrătească. De obicei, gentilomii și burghezii țineau poporul departe de palate. Dar Mazarin vânduse funcții pe bani grei mai multor magistrați, iar acum cei vechi, care își vedeau veniturile amenințate de ascensiunea

noilor colegi, se ridicaseră și ei împotriva lui. Una peste alta, în 7 ianuarie se strânsese o mare de negustori gata să-și strige nemulțumirea cu privire la noile taxe, despre care se zvonea că vor fi instituite. Delegații lor i se adresaseră ducelui d'Orléans, care, ascultându-le păsul, se despărțise de ei cu vorbele: „Vom vedea!“ Două zile mai târziu, magistrații se înființaseră în fața cardinalului și unul dintre ei îi vorbise cu atâta îndrăzneală, încât Eminența Sa rămăsese uimit. Până la urmă scăpase însă de ei la fel ca ducele d'Orléans de negustori, printr-o formulă vagă și indecisă.

Confruntat cu o astfel de situație, cardinalul convocă un consiliu regal. Voia să discute mai ales cu ministrul de Finanțe, un anume d'Emery, care își luase acest nume doar ca să fie uitat falimentul bancar pe care îl cauzase pe vremea când semna cu numele lui adevărat, Particelli. Mazarin îl propulsase ca ministru, făcându-l, astfel, fericit pe Ludovic al XIII-lea, regele său, care îi spusese:

– Mă bucur că e vorba despre Emery. Mă temeam că îl vei propune pe ticălosul de Particelli, un hoț fără pereche.

– Acela s-a spânzurat, Sire – scosese cardinalul cămașa pe unde putuse –, iar Emery ajunsese șeful finanțelor, făcându-se urât de mai toată lumea.

Ajuns în fața cardinalului, Emery îi povesti cum fiul lui fusese aproape linșat de mulțime. Nu era singurul care se temea pentru propria viață și a familiei sale. Nici prim-ministrul nu se simțea în apele lui. Iar în dimineața zilei de 11 ianuarie, pe când mergea la slujba religioasă, regina se trezise însoțită tot drumul de vreo două sute de femei tânguitoare, care îi cereau ajutorul. Garda ei le ținuse la distanță, iar ea trecuse neclintită mai departe, dar tot drumul le auzi bocetele și rugămintile.

Peste încă vreo câteva zile, regele convocase o nouă ședință de consiliu și, în loc să retragă edictele care supărau, mai dăduse vreo cinci noi-nouțe, enervând și mai mult populația pariziană. Deși nu se știa deocamdată acest amănunt, mulțimea nu l-a aclamat la întoarcere, chit că, bietul de el – în vârstă de doar zece ani –, abia scăpase de vărsatul de vânt și încă se mai resimțea de pe urma bolii.

Din prudență, gărzile fură scoase din palat și puse să patruleze prin oraș, dar acum se formau deja grupuri-grupuri care vociferau și începuseră să țipe lozinci: „Jos Mazarin!“, „Sus cutare...!“ Curând, la palat apăruse mai-marele negustorilor, cerând ca trupele să fie retrase, altminteri, în două ore, Parisul urma să se răscoale. Îndată sosi și locotenentul Comminges rănit, care povesti cum ostașii lui și el

însuși se confruntaseră cu răzvrătiții. Din precauție, pentru a nu turna gaz pe foc, se dădu ordin ca ostașii să revină de pe străzi în palat, așa că acum ei înțesau locul și așteptau să vadă ce va urma.

Cam așa stăteau lucrurile în timp ce Mazarin își murmura în barbă vorbele de mai sus. Apoi el își îndreptă ochii spre pendulă și, văzând că e deja ora zece, suflă scurt într-un fluier mic, de argint, și o ușă secretă se deschise în perete. În încăperea intră o umbră înveșmântată în negru. Era valetul personal al înaltului prelat, de la care acesta află că de gardă erau, în acel moment, muschetarii domnului de Tréville, conduși de locotenentul d'Artagnan. În consecință, cardinalul ceru să i se aducă o uniformă de muschetar pe care, primind-o, începu să o poarte nu fără o anume eleganță.

Era un bărbat de patruzeci și șase de ani, zvelt, de statură mijlocie, chipeș și vioi, cu privirea focoasă, cu nasul mare însă destul de bine proporționat, cu fruntea largă și maiestuoasă, părul castaniu, ușor ondulat, barba mai neagră decât părul și adusă nițel în sus.

Pe ușa cabinetului intră – anunțat – un bărbat de vreo treizeci și nouă-patruzeci de ani, scund, dar bine legat, subțirel, cu ochii vii sclipind de inteligență, cu barba neagră și părul încărunțit.

– Dumneata ești domnul d'Artagnan?

– Chiar eu, Monseniore, răspunse mândru muschetarul, care îl recunoscuse pe cardinal din prima clipă.

– Ei bine, vreau să inspectez eu însumi posturile de pază din jurul Palatului Regal. Socotești că e vreo primejdie?

D'Artagnan negă, iar la obiecția Eminenței Sale că domnul de Comminges revenise la palat rănit, locotenentul muschetarilor își permise să observe că respectivul gentilom nu face parte din rândul muschetarilor, care sunt foarte îndrăgiți de popor.

– Atunci să mergem să facem rondul, decise Mazarin, luându-și pălăria.